

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
 Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyasóbas petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétzerért 6 kr., többszörért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyiltérben:
 minden négyasóbas garmond sor díja 15 kr.
 Vélünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik telomes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 37. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adandók.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézeti épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Tanév elején.

Szeptember hava küszöbén állunk. Ez az a hónap, melyben országszerte megnyílnak a tudomány templomai, az iskolák. A vakáció izzasztó levegőjében s a kánikula nyomasztó hatása alatt a pihenésbe belefáradt sok ezer diákfej várja a termékenyítő szentleket, melyet az országosan hangoztatott Veni Sancte-ban lekönyörög, hogy ujult erővel, úde munkakedvvel kezdje, vagy folytassa a tudomány és műveltség áldásaiban való részesülés iránti nehéz harcát s elindul a küzdelmes pályára, melyen virágot és babért óhajt, de melyen a legtöbb számára csak tüske és kóró terem.

A közvéleménybe belegyökerezett a hit, hogy csak ez bár küzdelmes pálya az, melyen az ember boldogulhat; csak a kiművelt szellem, a megedzett értelem az, mely a megélhetés legesábosabb reményeivel kecsesget; mely szegényből gazdagot, parasztból urat nevel s minden szülő kapva-kap az alkalmon, hogy a szellem arisztokracziájának tagjává avathassa gyermekét s utra küldhesse az őszinte bucsuszóval: tanulj fiam, légy okosabb apádnál.

A szülői szeretet nem riad vissza a felsőbb kiképzéssel járó roppant áldozatoktól s a tanulékony ifju megfeszített erővel, nem csüggedő kitartással, vasakarattal, ernyedetlen szorgalommal küzködik, hogy megvalósítsa a belé helyezett reményt s úgy önmaga, mint a társadalom előtt embernek vallhassa magát.

Ha beismerjük is, hogy ész, szorgalom, tehetség szövetkezése megteremti néha a kívánt eredményt, de ahol e hármas töke mellől a negyedik: az anyagi kapitális hiányzik: sajnosan kell konstatálnunk az elszomorító jelenséget, hogy napjainkban a tudományos pálya mily megdöbbentő mérvben követeli áldozatait, s mily rohamosan gyarapo-

dik, nálunk egy, hogy úgy mondjuk — külön kasztot képező társadalmi osztály, melynek tagjait e közös név alá foglalhatjuk: szellemi proletárizmus.

Rég fenyeget már bennünket a baj, de oly akuttá még sohasem vált, mint most, midőn lépten nyomon találkozunk pályájuk közepén elcsüggedt ifjakkal, kiknek ambíciójuk szárnya letörve s a jövőjükbe vetett pillantás sivár reménytelenségével kénytelenek megállni a katasztrófa közvetlen szélén, megmen-tendők a jelenből valamit a jövő számára s jóvá tenni a multból, a mi még nekik arra alkalmasnak kínálkozik.

S a diagnózis legjellemzőbb karakterisztikuma az, hogy a kereslettel szemben a kínálat tulgyöngé, hogy a szellem napszámosa — munkát nem kap s ha nagy küzdelem után valami dolga akad is, azt műveltségével, jobbrater-metségével arányban állónak nem tartja, a munkát restelli s valljuk be, — sok esetben restelheti is.

A társadalomnak valóságos pathologiája ez, melynek forrásait a mindkét oldalon jelentkező túlkövetelésekben keressük: egyrészt a kvalifikáció-szerzés Herkules-munkájában, a tudományos intézetek magas igényeiben s tulfeszített módon szabott föltételeiben, másrészt az ennek folytán a szülők részéről nyilvánuló könnyelműségben, hogy gyermekeiknek e kvalifikációt mindenáron megszerezni óhajtják, mi sokszor végzettségé válik szülőkre és gyermekekre egyaránt.

A tandíjak és vizsgadíjak már oly magasak, hogy a mód és rang kérdése mind élesebb distinkciókra készítet s lehetlenné teszi a tudományos pályán való megmaradást oly ifjakkal, kiknek számára a pénz, mint mindenekfölött uralgó nagyhatalom, teljesen biztosított letétbe helyezve nincs s minden gátló körülménnyel, a sors legmostohább fondorlataival is könnyen leszámoló anyagi fedezet rendelkezésükre nem áll.

Az így pályájuk közepén elmaradottakból, vagy vagyontalanságuk miatt diploma-szerzésre képtelenebből szaporodik napról-napra a szellemi proletárok legiója s uton-uttfélen kapkod a hivatalok legalsóbb fajtájához, csak hogy hivatala legyen és tengődik a leggyötrelmesebb, legnyomorúságosabb életben, — mert a társadalom igényeivel azért alább nem hagy s a „szellem“ munkásával szemben egyenrangú követelésekkel áll elő, legyen az a munkás: 25, vagy 60 frttal javadalmazott.

Hány ezer és ezer fiatal ember kerül ki évenként középiskolákból, egyetem-ekből, akadémiákból s növeli a kenyérkeresők ijesztően felszaporodott tömegét, kétségbeejtővé tevén az állam helyzetét, mely nem képes hivatalokat oly számban rendszeresíteni, amily számban ez egyéb jövedelmezésű szellemi foglalkozás hiányában éhezésre kárhözottatott páriáit a társadalomnak, — befogad-hassa s munkávalugy, mint díjazással elláthassa.

Igy fardul aztán ez elkeseredett áram, még a legtekintélyesebb állásokra és tisztségekre képesítő oklevél birtokában is — vakon az ügyvédi irodákba, honnét vagy munkahiány, vagy már a segédszemélyzet teljes száma miatt, neki önzlik a község-jegyzői, vagy segédjegyzői irodáknak a betevő falat után éhezők kétségbeesésével és szerencsésnek tarthatja magát, ki itt is helyet és munkát szerezhet.

De ne panaszkodjunk a pályák túltömöttsége miatt, hisz egy orvossága akad minden bajnak s ez — a vagyon, a gazdagság. Annélkül, hogy szociális kérdést csinálnánk belőle, elegendő ki-nyilatkoztatnunk, hogy nincs a társadalomnak betegsége, mely ellenében ez óvszert sikerrel nem alkalmazhatnók. S talán ez orvosság — egyuttal a legnagyobb mértékben szignifikálja a kóros állapotot. Melléje természetesen csatlakozik egy másik remedium, mely ta-

lán még az előbbinél is hatalmasabb volna, ha egyáltalán ellenkezésbe jöhetnének: az a sokszor csépelte protekció, melyet agyoncsépeltnek már csak azért sem mondhatunk, minthogy az legszebb virágait most hajtja, él és uralkodik.

Jaj azoknak, kik e kettőtől — a gondviselés szük marokkal osztogatott kegyéből — elestek és mégis a tudományos pályára készülnek. Önmaguk alatt ássák a vermet, melyben vagy végkép elmerülnek, vagy homlokukra fűzik azok martyrkoronáját, kik ugyan önmaguk számára meghaltak, de vérző tövissel élnek mégis a tudomány és művelődés szent céljaiért.

Apostolnak és vértanunak lenni pedig nem mindenkinek adatott.

És manap — modern őszinteséggel valljuk be: — ki se fizeti magát.

A szunyogok.

— Irta: HANUSZ ISTVÁN. —

Ha akkora volna nálunk e picziny teremtménynek a hatalma, mint a haragja, ugyan ki állhatna meg előtte? és jellemző, hogy fajában a női ivar, a peterakó az, mely vért szomjaz, úgy mondják a természetudósok, kik e borzasztó haddal közlebbi ismeretségben vannak.

Leunis német természetudós úgy jelzi, hogy Európában 14 féle szunyog van; ha ő Csongrád megyében a Tisza szabályozása előtt megjelent volna, aligha többre nem becülné a fajták számát, annyifélének volt édes nevelő-dajkája a magyar folyónak akkor még sokkal terjedelmesebb ártere és annak átmelegedett sükeres iszapja, mocsárai, kelője. Akit utja Mindszenten keresztül vezetett, méltán csodálta meg, hogy minden ház előtornáczában szunyoghálós nyoszolyát látott, mintha mindenik gyermekágyas asszonyé volt volna.

De a Tiszától távolabb eső pontokon is föllelte ez a picziny vérszopó a boldogulása föltételeit hajdan inkább, mint ma. Ugy tartja Kecskeméten a néphagyomány, hogy Szent István a mai öreg sétatér helyén, a

— „megbolondult“, — Gyorsan elhagytam a helyiséget — tehát másodsor nyilvánítanak bolondnak, mert az igazat kimondtam. Nehéz az emberekkel kijönni.

A hivatalba megyek. A szolga bejön. Sok szivart kapott már tőlem azon időben, mikor még úgy hazudtam, mint a többi emberek, s azért pártolt.

— Jó reggelt tekintetes ur. Ő kegyelmessége már itt van és várja önt. Jó hangulatban van, tette hozzá jóakaró mosolyal.

— Mit ta tozik reám ő kegyelmessége hangulata? Éppen olyan Isten teremtése vagyok, mint ő, — feleltem büszkén az elbámoló szolgának. Aztán a miniszterhez mentem.

A szokásos meghajtásokat elengedtem magamnak; hiszen ez is hazugság. A miniszter észre sem veszi. Valóban jó hangulatba volt.

— Üljön le édesem, szólit meg. Emlék-irata jól van fogalmazva, ajánlatai ésszerűek s osztálytanácsosa is meg van elégedve önnel. Szép jövő vár önre, ezt magam akartam megmondani önnek, azért hívtam.

Örülök rajta, hogy oly fiatal embert zegithetek előre, kinek nincsenek összeköttetései, s csupán deréksége ajánlja.

Természetesen azt várta, hogy elolvadok az elérzékenyüléstől s hála szavakat fogok rebegni. A helyett azt kérdezem tőle: — Mit kíván érte?

Összeránczolt szemöldökkel ezt válaszolja: — Nem értem!

TÁRCZA.

Három szerelem.

Az utszéken áll a csárda,
 Csak egy hívogató,
 Három vándor legény benne
 Kancsót hajtogat.

Három batyu és három bot
 Ott az asztalon . . .
 Szól az első: „Mit csinál most
 Az én angyalom?“

„Hozok néki fényes eket,
 Selymet, kincseket,
 Drága gyöngyöt, mit a kagyló
 Szíve rejteget.“

Szól a másik: „Ám az ember
 Nem csak kincsesel él,
 Társolyomban nagy peccséttel
 Czimeres levél.“

A harmadik, legifjabbik
 Bágyadtan sohajt:
 „Engem hozzát, édes rózsám,
 Szívem vágya hajt.“

„Nem viszek én gyöngyöt, eket,
 Szívemet hozom,
 Hogyha tetszik véled, édes
 Abban osztozom.“

Három kis lány a faluban,
 Három rózsaszál,
 Mind a három gondolatja
 Messze, messze száll.

Sóhajt egyik: „Oh ha tudtam
 Volna várni még!
 Tán meghozta volna Isten,
 Kiért szívem ég.“

Szól a másik, könye perdül,
 Sohajt szomorun:
 „Hűtlen lettem s ime porba
 Hullá koszorom.“

A harmadik, mint a rózsza,
 Virul ékesen,
 A megtérő fecskét kérdi:
 „Jón-e édesem?“

K. J.

Álaroz nélkül.

Nem akartam többé; jól laktam a hazudozással. Nem méltó az egy oly emberhez, ki Ibsent majdnem könyv nélkül tudja. S már annyi igazságot lenyeltem, ami a nyelvemen volt, hogy úgy kellett kinéznie a gyomromnak, mint egy nagydobnak. Én tudniillik miniszteri hivatalnok vagyok. Egyszer ki kellett csordulni a keserű pohárnak. Ma volt a napja.

Háziaszonyom behozta a kávémat. Mindig maga hozta. Ilyenkor csevegni lehet egy kicsit s úgy kerülgetve rá lehet a beszédet vinni Elizre, ki még csak 29 éves s van több foga s zongorázik, ha bár nem jól, de mégis zongorázik. A mai férfiak észre sem veszik a házias leányokat, különösen, ha erényesek.

— Jó reggelt, fogalmazó ur, fuvolázta édesem.

— Már ily korán fölkel? — De érdemes is volt, nézze csak ezt a kalácsot! Eliz sütötte, ez a kedves gyermek, — meg sem kellene mondanom, hogy ma születésem napja van, de miután hozni akartam önnek egy darabkát, s miután mégis kíváncsi lenne ön, — hiszen ön mindig oly szeretetreméltó.

— Vigye el az ördög önt kalácsával együtt! Először nem vagyok szeretetreméltó, másodsor nem vagyok kíváncsi, harmadsor jóllaktam feleségével, negyedszer cikória

kotyvalékával, ötödször kiállhatatlan Elizével, kit a nyakamba szeretne varni, hatodszor —

— Jézus, Jézus, megbolondult — sikoltott a háziasszony s kiszaladt a szobából. Ettől megszabadultam. Természetesen föl fogja mondani a lakást; annál jobb; megmondtam az igazat, a kezdet meg volt. Kiöntöttem a kávé az ablakon, szétmorzsoltam a kalácsot s kiszórtam a verebeknek, aztán megittam egy pohár vizet s rágyujtottam szivarra.

De reggeliznie csak kell az embernek. A szomszédban van egy kávéház, s még egy félórai időm van, mielőtt a hivatalba kell mennem.

— Alázatos szolgája, van szerencsém jó reggelt kívánni, mély tisztelettel doktor ur, — hajlongott a pinczér. Doktor urnak hiv, mert binoklit viselek.

— Fogja be a száját, nyomorult fecsegő, támadtam rá. — Én nem vagyok doktor ur, ön nem alázatos szolgám, nem szerencse önre nézve, hogy nekem jó reggelt kívánhat, s mély tiszteletére egyáltalában mit sem adok, — most hozzon nekem egy csészével habbal, mert ezért fizetik.

— Oh uram, önnek tréfálni tetszik — egy csészével habbal, azonnal . . .

— Alávaló teremtés, eszemben sincs tréfálni. Nyoma sincs az emberi méltóságnak testében, borralalóra áhitozó rabszolga! Mit görbedez, mit hajlong még, mikor láb-bal taposom? —

Nagy szemeket mereszt rám, a tán a másik pinczérhez szalad, a pénztárosnőhöz, s ilyes szavakat hallottam: „mentő-társulat“

Déllő mocsár partján pihent seregével s midőn a szunyogok milliárdjai kinezni kezdtek, fogadalmat tett, hogy templomot épít a közelben, ha Isten e csapást elhárítja. Szét is szórta hirtelen támadt vihar a szunyogokat és hálából Szent Anna tiszteletére csakugyan épített kápolnát a szent király a mai Szécsényi utca végén, a mai Csikay-féle telken; de romjaiból e század elején saját házaikat építették föl a tanácsbeli urak, mondja Kada Elek.

Másutt csakugyan úgy van, hogy keserves védekezni a szunyogok hada ellen. Délországi Taganrog mellett az emberek halzsírral beitatott tüllt hordoznak a fejükön, éjjel pedig a hálóléghelyekhez közel folyton silylik az ürmféle giz-gaz növény tüze, hogy annak a sűrű füstje nyújtson védelmet a tovakodó vérszopók milliói ellen. Éjszaki Oroszországban minden a tengerpartra menekül előlük, akora meunységben költi ki őket a meleg nyár, számuk elképzelhetetlen ekkor; ha felhőszerű rajukat leveri az eső, bokán fölül lehet bennök gázolni. Lesoványodnak a birkák és tehének a folytonos vérvesztés miatt, csak a madarak hiznak meg tőlük, mert nekik dus táplálék a töménytelen szunyog.

Megismerkedünk, mondja Chernel István „Utazás Norvégia végvidékeire 1893.” című munkájában, azzal a parányi állatkával, mely itt a magas éjszakai valódi istencsapás s az ember alig védekezhetik ellene, oly tömegben támad rája. A szunyogok (Culex pipiens) milliárdjai ezek, melyek petéi a tundra mocsaraiban, vizállásai táján teleltek s a nap hevében életre fakadtak. Nem régebben keltek ki, mert csupa zöldes példány lepte testünket s nem is éreztették fájdalmas szurásaikat, melleleg megjegyzem, hogy az öreg szunyogoknak is csak a tojó csipnek, de azért igen terhűnkre voltak, mert szivarfüst, legyezés dacára, mint a sűrű por, úgy szállnak ruháinkra, arcunkra, kezeinkre s ha ezeket simítottunk le magunkról, más ezer rögtön az elpusztultak nyomára telepedett.

Megismerkedtünk Finnmarken átkával, a milliónyi szunyog elviselhetetlen támadásával, írja két hétre rá, július 21. körül, mikor már az ifjú nemzedék megemberkedett. Valódi istencsapás ez itt. Ismerem igen is jól a mi mocsaraink szunyogjait és türhetlen szemtelenségüket, égető szurásaikat, de ez a finnmarkeni atyafiakhoz képest jámbor, szerény állatkák. A lapp szunyog kegyetlen, kitaró és a végtelenségig erőszakos. Ahová egyszer le akar szállani, oda le is száll, semmi sem riasztja el. Csak ha megöltük,

— Pedig könnyen meg lehet érteni, csattanok fel.

— Ön még sohasem tett s tesz semmit ingyen. Az osztálytanácsos egy tevé, ön pedig egy szédelgő. Ha nem volna gróf, úgy talán ma cipőt tisztítana. Soha sem csinált semmit. S az emlékiratot megtagadom.

— Ez is szédelgés volt, azért iratta, hogy tetszését megnyerjem. De lemondtam a hazugságról s csak igazat beszéltem. Ez az igazság miniszter ur.

Először reám nézett s lángvörös lett a méregtől, aztán kissé ijedten mosolygott s megnyomott egy gombot. A szolga belépett, de én már tudtam, hogy mit jelent ez s neki szaladtam s fellöktem a szolgát s a szabadba futottam.

Ott mint egy örült szaladoztam le s föl, végre a parkba futottam. Átkozott mestertergés az igazmondás, isten tudja, a jóvendőmondás jövedelmezőbb.

De én jól éreztem magamat, kifuttam magamat.

Még pedig csak a legteteje jött ki; még hatalmas maradék volt bent; éreztem a keserű számizén.

Jaj nektek emberké, kik ma utamba jöttök!

Itt közeledett már egy; nő volt. Ki akartam kerülni; nem akartam megösmerni, de napernyőjével integet már. Ez a hazugságból, a szeretetreméltóság álarczából ered. Nem is tételeznek föl rólam egy gorombaságot. Tehát ő szólit meg.

— Mit csinál ön? Hiszen úgy szalad mint egy vad s nem ismeri meg legjobb barátait sem. Nyolcz napja, hogy haza érkezünk Gasteinből s naponta várjuk önt. Ezzel oda nyújtotta hosszú svéd kesztyűs kezét. De én nem fogadtam el.

— Bocssáson meg nagysád, ön csalódik, ön épp oly kevésbé tartozik legjobb bará-

menekedünk meg tőle. Ez pedig gyenge védelem, mert a számuk kifejezhetetlen s ha ezeket ütöttel agyon, ezek és milliók jönnek az elhullottak nyomában.

Tömeges megjelenéseket mindenestre némi alappal, de vadász nagymondással beszél el egy bizonyos főerdész: „Mikor, úgymond Lapperszámban utaztam, oly sűrű szunyogfelhőbe keveredtem, hogy 10 betűből álló nevemet botommal kényelmesen kiirhattam abban. Annyira olvasható volt az, hogy a kíséretemben levő lappok is el tudták olvasni.” Erre egyik hallgatója közbevág: „Bizony ez igaz, mert véletlenül Svécziából jövet én is épen arra a helyre kerültem s a nevet még mindig ott találtam a főerdész ott jártának bizonyosságául.”

Tromsö környéken Kvalö sziget Tysnaes nevű táján, meg Finnmarkenben hamar észbe jut az embernek ez a tréfás adoma, mert csakugyan minden képzületet meghalad a szunyogtömeg. Tysnaesnél azonban még nem szurtak, de amott már a fele dolog sem volt tréfa. Ellepték testünket a szó szoros értelmében. Egyidőben sajgott kezünk, arcunk, nyakunk, sőt a fejünk is, mert a hajzaton át is belénk eresztették szuró szipókájukat. A norvégok erős kesztyűvel, fejüket pedig olyanforma finom rostélyos sisakkal védelmezik, mint a méhés, mikor a rajt befogja. Nekünk azonban, végzi velük Chernel, ilyen fejedőnk nem volt, sokat szenvedtünk hát a vérszopó apróságoktól s igazán daganatokkal borítva menekedtünk éjjelkor a „Sirius” hajó fedélzetére. (233, 313—314.)

Szunyog az oka annak, a szibíriai tundrák nyáron lakhatlanok. Ezek világa ott föltumul minden fogalmat, hatalmokat legyőzi az embert és állatot; a gyötrelmet, mit okoznak, leírhatlan. Vannak rajok, melyeket sűrű fekete füstnek néz az ember; ködbe borítanak ezeket minden teremtményt, beöltik a léget úgy, hogy az ember lélekzetet alig vehet, tőlük szabadulni, őket elkergetni teljes lehetetlenség, a legerősebb lelkű férfit erőtlenné pígyavá, dühét félelemmé, a nekik szánt szítkot, átkot siralmas panasszá változtatják. Külön raj veszi körül az ember fejét, vállát, derekát, lábait, mint valami sugár-koszoru és lépten-nyomon követi; ha az ember fut előlük, utána iramodnak, hogy áldozatukat el ne szalaszszák és mint patogó jégzemek esnek neki arcának, nyakának, hogy vérét szívják s ha 100 at agyonnyom az ember, 1000 tódul a véres pont helyére, mondja Brehm Alfréd.

(Folyt. köv.)

taim közé, mint én az önéi közé; bár én megösmertem önt, de nem akartam fölösmerni, mert ön a legközönyösebb teremtés reám nézve a nap latt. Érti? Ez az igazság nagysád, a keserű, a pompás igazság.

— Az istenért, mi történt? kiáltja elszörnyűködve.

Százszor is vacsoráltam nála s a gyermekek bácsinak hívtak.

— Semmi! Jólaktam a szeretetreméltóság álarczával, az igazat akartam kimondani mindenkinek, ha akarják, vagy sem meghallgatni. S az igazság az, hogy semmi közöm önhöz, éppen semmi. Ön meghívott engemet magához, mert szép címem van, és én elmentem, mert jól lehet önnél enni. Egyébiránt ön egy lud, még pedig gonosz lud.

El akart szaladni, de én erősen megfogtam karját.

— Itt maradjon s hallja az igazat, ez nem gyakran történik meg önnel. Valóságos pletyka fészek s becsület — rágalmozó ön.

Nem csupán ön, hanem mindnyájan azok. A szellemes hölgyet adja s ünnepléti magát érte. Vesse csak egyszer le a ruhát s az előkelő szólásmódokat, akkor kenyhaszolgáló ön, nem más.

Most segélyért kiáltott.

Jobbnak láttam ott hagyni. Egy ugrással a bokrok között voltam s markomba nevettem. Ez alatt dél lett, éhes voltam.

Önkénytelenül a törzsvendéglőhöz értem, a hol barátaimmal ebédelni szoktam. Fejűkkel üdvözölnek; mogorván az asztal végére ülök.

— Mi bajod, barátocskám? Boszus vagy? kérdezi az egyik, az örökké vidám.

— Mi közöd hozzá? feleltem gorombán.

— No, no, csak szabad kérdezni, szólit ismét.

— Semmi kérdezni való nincs, kiáltom, legkevésbé sem érdekel, hogy miként va-

Szabályrendelet.

I.

A mezőgazdasági pótadóról.

1. §.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága, a vármegye mezőgazdasági érdekeinek fejlesztése s a mezőgazdasági pénzalapjának gyarapítása céljából mezőgazdasági pótadót vet ki.

2. §.

A mezőgazdasági pótadó csak a földadó után vettetik ki, s ezen pótadó az állami földadó 1/2% ánál magasabb nem lehet.

3. §.

A mezőgazdasági pótadó mérvét az előző szakasz korlátaiban belül a törvényhatósági bizottság a következő évre mindig szeptember havi közgyűlésében állapítja meg.

II.

A községi faiskolákról és a községi gyümölcsfa tenyésztésről megalkotott szabályrendelet hatályon kívül helyezeséről.

1. §.

A községi faiskolákról és a községi gyümölcsfa tenyésztéséről az 1886. évi december hó 16. án, illetőleg 1887. évi december hó 15. én tartott közgyűlésben 206. illetőleg 243. szám alatt kelt határozattal megalkotott szabályrendelet hatályon kívül helyeztetik.

2. §.

Az ezen szabályrendelet alapján a községi faiskola felügyelő javadalmazása címén gyűjtött községi faiskola alap vagyona, az ezen alapot létesített községek tulajdoni igény arányának feltüntetése mellett továbbra is önálló alapként kezelendő. Ezen alap jövedelmei fölött a törvényhatóság közgyűlésileg rendelkezik.

III.

A mezőgazdasági felügyelő javadalmazásának megállapításáról.

1. §.

A mezőgazdasági felügyelő évi javadalmazása a következő: Fizetés 1200 ft. Úti átalány 600 ft. Lakbér illetmény 200 ft. Összesen 2000 ft. Ezen javadalmat a mezőgazdasági felügyelő a vármegye köznevelési felügyelő által élvezett javadalom szerint a vármegye pénztárából és pedig a fizetést és utátalányt előleges havi, a lakbér illetményt előzetes negyedévi részletekben élvezi.

2. §.

A mezőgazdasági felügyelő javadalmazása a mezőgazdasági pénzalap terhére történik. A vármegye közönsége ezen javadalom fedezése céljából azon az állami pótadó 1/2% áig terjedő pótadón kívül, melyet 1895. évi július 31. én kelt határozatával megalkotott szabályrendeletben megállapított, pótadóval meg nem róható.

3. §.

A mezőgazdasági felügyelő hivatalos helyiségéről annak ellátásáról, az irodai szükségletéről a vármegye házi pénztára terhére gondoskodik.

gyok, ez csak olyan ostoba szólásmód, melyre nem válaszolok.

— De az istenért, ne légy olyan goromba. Csak szabad az iránt érdeklődnöm, hogy miért vagy olyan rosz kedvű? Akkor minek a jó barát?

— Hogy nevezed magadat? Jó barátoknak? pattanok most föl: — Mert együtt ebédelünk s megpumpolsz, ha épen pénzem van? Mert leginkább szeretsz velem kártyázni, miután nem bosszankodom, ha vesztetek? Miféle közös ügyünk van együtt?

Levegő vagyok neked, miként te nekem.

— Jól van, mondja s fölkel az asztaltól, — a továbbit majd meghallod.

— Mi bajotok egymással? kérdezi szomszédja, egy szalonköltő.

— Semmi, feleltem, — én csak máttól fogva úgy beszéltem, amint gondolkozom. Jól laktam a hazugsággal.

— Ez érdekessé válhatik, végre meghallja az ember az igazat — csak ki vele.

— Ne örülj ideje korán barátom — sziszegtem fogaim között; neked is elég van a rováson.

— Nos, s mi?

— Kérdezed? Te versfaragó, te körmölő, kit még diesérni kell, ha így rimel; hogy árpa, szalma, virág, ki rág?

— Barátomnak tartottalak, — hebegte dühösen.

— Te is? kiáltottam, mert mindenkor bókokat mondtam neked, ha azt, mi nagyon ostoba volt becsületes prózának, rosz rimbe szedtek? Ezért nevezesz barátnak? Ha barát akarsz lenni, úgy törd el az igazat.

— Most már nagyon is vastagon megy; avatkoztak bele a többiek. Ha veszekedni akarsz, úgy mondd meg mindjárt, szolgálodra állunk.

Vége van a vakációnak. A diákság tódul befelé. Még most ugyan csak a kisebb diákok, mert az egyetemi polgárság csak szeptember végén néz az utcáink tájéka felé. De már is népesek az utcák. A fűdő-szezonnak is vége Esténként hűvös van a fák alatt. Ilyenkor azután felébred az alvó főváros. Az olykor-olykor unalmas csendet a külvárosokban is felveri az ébredező élet mindennapi lármája. Mert szeptember közepén állunk, a melynek eleje még nyár, a közepe azonban már bele nyulik a virághervasztó méla ősze. A főváros megmerevedett tagjai megélenkülnek s gyorsan, sietve végzik az életfenntartáshoz szükséges mozgást és emésztést. A vakáció vége az nekünk, a mi az alvó embernek a hajja első átszűrődő napsugára. Mintha nem is január, de szeptember elején kezdődnek az új esztendő.

Az igaz, hogy a löversenyek is igen sokat már a hónap elején becsalogattak, de a zöme a polgárságnak csak most rukkol be a diáksággal. Egyébként pedig a löversenyek is már véget érnek és a sportsmanek a farsangig elővehetik a pasziánszot. Az idei löversenyeken mindenki meglepetésekre számított, illetve a számítások és kombinációk összedőlését reményelték. És volt is a dologban valami. A sporttudományt a vakszerencse soha úgy le nem fűzte, mint e heti löversenyeken, mert a legképtelenebb lovak vitték el a díjakat. Volt is zugolódás a turfón, akár csak a nemzeti kaszinóban, melynek egy tagja pisztolyal vetett véget életének és pedig az, ki a löversenyeken lovaival gyakran elvitte a díjakat.

Jakabffy Tódor a nemzeti kaszinó egyik leggavallérabb tagja volt. Atyjától hét testvérével együtt szép vagyont örökölt, de bizony egyre-egyre nem jutott sok. Jakabffy játékkal próbálta magához kötni a szerencsét, a mi nagyrészt sikerült is neki. Játzott a börtén, játszott a löversenyeken és legtöbbit a kártyán. S úgy látszott, hogy a szerencse állandó kísérőjévé szegődött, mert tavaly még körülbelül másfél milliót állott. Csakhogy a szerencse ritkán marad állandó. Szeszélyes az, akárcsak a vidéki primadonának és az operai ballethabituék. Rövid idő alatt óriási veszteségeket szenvedett, kivált a börtén hol egyáltalán kevés szerencsével dolgozott. Helyzete mindinkább válságosabb lett. A múlt év utolsó napján kis birtoka felett is megütötték a dobót. A társaság, melynek tagja volt, kezdte magát kénytelenül érezni. Adósságai rengetegül felszaporodtak. Rohonczy Gedeon országgyűlési képviselő szemébe is mondotta neki, hogy viselete olyan, hogy a miatt uri társaságban tűrni nem lehet. E miatt Jakabffy kihívatta Rohonczyt. Azonban ennek segédei a párbajt nem engedték meg s becsületbíróra hivatkoztak, mely diszkvalifikálta Jakabffyt. Erre ő azon szavakkal, hogy tudja mi a kötelessége, hazament s lakásán

— Lássátok barátok, — kiáltottam teljes haraggal, — ez a ti barátságok, ezt nevezitek barátságoknak, hogy pisztollyal és karddal akartok rám rontani, ha egyszer kimondom az igazat? — Ha itt egynek szemébe mondom, amit mindnyájan gondoltok, s mit csak akkor mondok ki, ha a másik már künn van? Alakoskodók, meddig tart a pajtáság? Ameddig a jó idő. Fűyülök barátságokra! — Jó napot!

S kirohantam a helyiségből, hol már mindenki fölalt az asztaloktól, a nők ijedten, a férfiak kíváncsian. Enni még mindig nem ettem.

Átrohantam az utcán.

Lentebb egy tömeg ember áll közéjük furakodtam, ott állt egy az emelvényen. Még hallottam éppen, amint mondta:

„Ti vagytok a nép! A ti kezetekbe van téve az ország sorsa. S joggal! Mert ti vagytok a bírák saját javatok s bajotok felett. A nép szava Isten szava, azért menjetek, válaszszátok meg jelöltünket, az igazi nép emberét, X. Y. Z. urat.

Lejűn az emelvényről, egy ugrással én termek rajta.

— Halljuk, még valaki beszélni akar, — kiáltják lenn, — hallgassuk meg!

— Persze hogy meg kell hallgatnotok, dörmögtem közéjük, — hogy egyszer már ti is haljátok az igazat s nemcsak mindig mézes hazugságokat.

Hogy is mondta az imént kolompostok? Nép szava. Isten szava! S ezt hiszitek is! Tehát tiz holló tesz egy galambot s sok ostoba egy okost? Oly valamire akartok szavazni, mihez annyit értetek, mint odaát az a lámpástartó, s mégis valami okosság jöjjön ki belőle?

Oda bent kiáltozták „ho, hó — le vele, üsések,” de én még hangosabban ordítottam:

főbe lötte magát. A játékos tragédiája mindenkit megdöbbentett. Mert bizony itt a fővárosban sokan vannak azok a nagy urak, kiknek ragyogásuk a végleg kimerített hitelen épült fel. Jakabffy holttestét Kupára szállították, hol a családi sírboltban temették el.

A magyar fővárosnak minden héten meg van a maga története. Eltekintve a kebelében előforduló szenzációs eseményektől, főleg a bűn krónikáitól a külföld előtt is nagyban emelkedik reneoméjének árszija. Valamennyi turista utba ejti Magyarországot s ennek világvárossá fejlődő fővárosát. A múlt napokban két amerikai hírlap író bánt meg bennünket, kik gyalog utazták be a föld kerekességét s kik nagyon csodálkoztak, hogy sem a jogászokat, sem a kanászokat nem tudják felismerni. Bizonykodtak is erősen, hogy az igazi színében fogják a külföld előtt feltüntetni ezt a kedves országot, a hol oly sok szép asszony van, mint itt.

Tegnap pedig a bécsi tanítók látogattak meg bennünket. A kíváncsiság kivitt a hajó állomásra, mely őket hozta. Soha sem tudtam a német tanítót pápaszem nélküli lekepezni. Előttem valamennyi a régi barátokhoz hasonlított. S ezek igen derék úri emberek s hölgyek, mert mintegy ötven s több esinos hölgy is volt közöttük. A mieink persze a legszívesebben fogadták, elszállásolásukról és mulattatásukról külön rendező bizottság gondoskodott. Kifogástalan magyarsággal meg is éljenztek bennünket érte s elragadtatásukban testvéreik neveztek bennünket. Hát szén a magyar kollegák ki is tettek magukért, volt társas vacsora, színház, gyűlés stb. Lesz mivel otthon, Bécsben dicsekedni.

A gyűlésről szólva még azt is megemlíthetem, hogy az evang. egyház bányakerülete a héten tartotta őszi közgyűlését. Anniből közérdekű fontossággal bír a gyűlés, hogy itt került szóba a horvát független egyház létesítésének kérdése, melyet elvileg a gyűlés nem ellenezett, de ezt csak az egyetemes egyház mondhatja ki. A másik fontos tárgy, hogy a turóczi tótok nem akarnak a tanácskozáson résztvenni. A turóczi egyházmegye passzívással akar az új kerületi beosztás ellen tiltakozni. Csak hogy nehezen fog ez a pánszláv tótokaknak menni, mert a gyűlés ellenük a legerélyesebb eszközökkel óhajtott fellépni és az agitátorokat a legszigorabb fegyelmi büntetéssel fogja sújtani.

A mi bizony el is kell nekik.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

Installáció. J u h á s z Pál kiváló erejéről ismert, köztisztelőben álló úri ref. lelkész, mint a barsi református meggye újonnan megválasztott esperese, báró Nyáry Béla főgondnok elnöklétében Léván tegnap, augusztus hó 31-én meg-

„Ti vagytok a nép, azt mondta nektek? Hát mi vagytok?”

Egy csomó csöcselék, néhány semmi-házi, egy csorda marha, melyet oda lehet csalni, a hová akarja az ember, csak valami édeset tartson az ember a szája elé.

Tovább már nem mehettem. Egy tuczat marok nyakon kap, egy másik tuczat hátba s fejbe ver. Hihetetlen gyorsasággal tol át a sorokon, mintha a föld körül kellene szállnom, még egy rugás — s egy sodrony rácsot át puha gyöpre bukom. Nagynehezen föltápászkodom s tovább vonzsolom magamat a bokrok mögé egy padra. Ott fekszem és nyögök. Oly nehéz az élet, olyannak, a ki az igazságot ki akarja mondani! Semmit enni, s rá még ütlegeteket kapni jó barát, lakás nélkül lenni, rettenetes! Mi lesz most belőlem. Egyszerre mentő eszmém támad.

Bizonyosan csak álmodom; ennyi baj csak álomban éri az embert.

Meg fogom orromat, a padot, a gyöpöt. Nem, nem, valójában nem, nem álmodom. Különbösen ha úgy tetszett nekem, hogy egy nagyon szép leány csókolt meg, vagy hogy egyszerre igen sok pénz van a zsebemben, akkor mindig csak álom volt. Ezuttal nem az volt; az ütlegeteket még most is érzem. De mit tegyek, az Istenért.

El, el az emberek közül másokhoz, a kik eltűrik az igazat. Éppén átellenben volt az indóház — a pénztárhoz vánszorgom — egy jegyet — de hová? —

„A hol az emberek elviselik az igazat.” — A pénztáros rám néz természetesen ez is bolondnak tart — mintha nem vágyódhatnék az ember oda.

— Hová akar utazni? kérdezi még egyszer tőlem.

— Kukutyinba! kiáltom dühösen.

Most végre beduktak a dutyiba. Nos, mongja meg biztos ur, ki a bolond, én vagy a világ?

tartott egyházmegyei közgyűlésen az egyes egyházak képviselőinek jelenlétében iktatták be ünnepélyesen hivatalába. Az ellenzék egy része tiltakozott ugyan a választás ellen, de azt a elnök érvényesnek jelentvén ki az új esperes letette a szokásos esküt s átvette hivatalát. A választás ellen irányult demonstráció különös színben tűnik fel annál is inkább, mert a törvényszerűen megválasztott esperes nem egyes egyházak, hanem az egész egyházmegye egyetemének egyházi előjárója.

A lévai kath. legényegyesület fennállása óta minden évben egy-két élvezetes estélyt nyújt városunk szórakozni és mulatni vágyó közönségének. — Az eddig tartott estélyek anyagi sikere mellett tanuskodik azon szép eredmény, hogy az egyesület 900 frtnyi házalapjának legnagyobb részét estélyeinek jövedelméből hozta össze. Ezen alap gyarapítása céljából az egyesület a hó 8-án, má h o z e g y h é t r e, az „O r o s z l á n” vendéglő nagytérképében táncszal egybekötött színi előadást rendez, a melyre a meghívókat már ki is bocsátotta a rendező bizottság. Az előadandó darab címe: „A z a p ó s o k.” Vigjáték 3 felvonásban, írtá Gabányi Árpád. — A próbák — mint értesülünk — már napok óta serényen folynak s a szereplők minden igyekezetüket oda irányítják, hogy a résztvevő közönségnek megelégedését kiérdemeljék. — A beléptidj személyenként 80 kr. — Az előadás fél nyolcz óraker veszi kezdetét. — Ösztintén óhajtjuk, hogy a törekvő egyesület ezen estélye, a mely iránt városzerte élénk érdeklődés nyilvánul, minden tekintetben a legjobban sikerüljön!

Tanári változás. A kegyes tanítórend kormánya, a Lévara helyezett Zveck Sándort utólag ismét Rózsahegyre rendelte, helyébe pedig Szabó Ignácot küldte Bpest-ről. Üdvözöljük körünkben!

Gyászhir. Mocsy Lajos, garamvezekényi ügyvédet súlyos csapás érte, a mennyiben fia, Mocsy Zoltán, 8. oszt. liczeumi tanuló tegnap, augusztus hó 31-én elhunyt. A szép reményekre jogosító ifju halála széles körben kelt általános részvétet. Temetése ma délután leendő, Garamvezekényben. A boldogult haláláról gyászoló édes apja s testvérei a következő gyászjelentést bocsátoták ki: Mocsy Lajos ügyvéd s gyermekei: Zolna, Aba, Aranka, Atilla és Jolán fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb fiu s igazi testvér Mocsy Zoltánnak, a pozsonyi ág. hitv. liczeum 8. ik osztályu növendékének 1895. évi augusztus hó 31-én történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei szeptember 1-én délután 4 óraker fognak a garamvezekényi sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Garam-vezekény, 1895. szept. 1. Béke lengjen sírja felett!

Tűzeset. Az idei Szent István napja emlékeztetés nap maradt a szomszédos Csiffár község lakosai előtt. E napon délután, mikor a nép litánián volt, tűz ütött ki a községben. A tűzet jelző harangszóra rémülten rohant kifelé a szegény földmivelő nép, hol azt látta, hogy Füle József egyik jómódu gazdaember szérűje lángokban áll; innen a tűz rohamosan ácsapott a szomszédos házra és rövid idő alatt 8 lakház és 3 pajta lett a lángok martaléka. Nagy szerencse, hogy az idő esendes volt, különben a szalmáfedelű házakból álló falu egészen elpusztult volna, de így a tildí tüzoltók segítségével sikerült elfojtani a tüzet. De a kár amugy is nagy, mert számtalan gazdasági eszköz, több kazal gabona, széna és takarmány pusztult el. A mintegy 15 ezer forintot tevő kárnak alig fele volt biztosítva, úgy hogy több család kenyér nélkül maradt.

Uj ügyvéd Dr. Novotny Imre ügyvéd, volt lévai kir. közjegyzői helyettes folyó évi szeptember 1-én Léván ügyvédi irodát nyitott.

A garamberzence-lévai h. é. vasut részvénytársaság a vasut létesítése ügyében serényen vezeti a munkálatokat. A múlt hetekben a vállalkozók által kiküldött mérnökök az irányt teljesen felmérték s úgy azt, valmint az esetleges eséseket és emelkedéseket is megállapították. Az egyéni kimutatások alapján a parcellákból előesett részletek felmérését eszközözlendik, mely a tulajdonosok kártalanításának alapjául fog szolgálni.

Kinevezés A m. kir. igazságügy-miniszter Szkladányi József szécsényi községi végrehajtót az újbányai kir. járás-bírószághoz végrehajtóvá nevezte ki.

Az állami anyakönyvek életbe léptetése alkalmából a vallás és közoktatásügyi miniszter augusztus 24-ől keltve rendeletet intézett valamennyi egyházi főhatósághoz, hogy utasítsák a hatóságok alá tartozó lelkészeket, hogy az általuk, vezetett anyakönyvek az 1827. évi XXIII. t. cz. 1 értelmében a törvényhatóságoknak beszolgáltatandó példányait már a folyó évi szeptember hó utolsó napján lezárják s az illetékes törvényhatóságokhoz beküldjék. Egyuttal rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz baküldjék. Egyuttal rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz, melyken meghagyja, hogy mindazon lelkészeket, kik az anyakönyvi példányokat október hó első felében be nem küldik, azokat szólítsa fel a záros határidő alatt való beküldésre s a netán mégis késedelmezőket további intézkedés végett náluk jelentsék fel.

Az új tanév kezdetén nem lesz érdektelen a pályát választó ifjuságra nézve, hogy a szép és bár lassan, de folyton javuló tanítói pályára való lépés a lévai állami tanító képzőnél az új tanév folyamán ismét kedvezőbbé válik, amennyiben ez évre 60 növendék nyerhet ingyen teljes ellátást, sőt kiváló szorgalom mellett külön ösztöndíjban is részesülnek az arra méltók.

A jegyzői szigorlatok. A belügy-miniszter egyik legutóbbi rendeletében elrendeli, hogy jövőre a jegyzői szigorlatra jelentkezők „a házasság jogról, továbbá a gyermekek vallásáról és az állami anyakönyvek vezetéséről szóló törvényekből vizsgálni tartozik és hogy jövőre a jegyzővizsgáló bizottságnak az állami anyakönyvvezetői felügyelő is tagja fog lenni. Ami egészen természetes és indokolt.

A középiskolák zsufoltsága ellen. Annak idején Eötvös Loránt báró rendeletet intézett az iskolai felsőbbégekhez, hogy intézkedjenek az osztályok zsufoltságának elkerülésére. Most az új iskolaév előtt Wlassics Gyula miniszter is utalva arra, hogy a középiskolákban a tanulók felvételiénél nem tartják meg a törvényt, felhívta az iskolai felsőbbégekhez, figyelmeztessék az egyes igazgatókat, hogy a törvény értelmében egy osztályban 50 tanulóval többet felvenni nem lehet. A hol kivételképpen a tanulók száma több éven át meghaladta a 60-at, párhuzamos osztályt kell fölláttani s ehhez képest a tanerőt szaporítani. A hol a tanulók száma csak néhányval mulja fölül a 60-at, ott párhuzamos osztály fölláttását a miniszter elengedheti.

Az ujságok külön mellékletei dolgaiban igen fontos határozatot hozott a pénzügyminiszterium, mely azután majdnem lehetetlenül teszi a kereskedőnek vagy iparosnak azt, hogy üzletére vonatkozó árjegyzéket az ujságok mellé küldje szét, mert a pénzügyminiszter megkivánja, hogy ezek a mellékletek is, úgy mint a plakátok, hol egy, hol két krajczáros bélyeggel (nagyságuk szerint) bélyegeztessenek. Közönséges halandó ugyan meg nem értheti, hogy miért nehezíti meg a pénzügyminiszter a kereskedőnek a dolgot fölösleges hajszálhasogatással éppen akkor, a mikor mindonki oly nehezen várja éppen a hazai ipar és kereskedelem föllendülését; de közönséges halandó ugye tudott eddigelé a finanszokodás rejtelmes utvezetőjében eligazodni és valószínűleg ezzel a határozattal szemben sem fogja megpróbálni s kénytelen lesz a konzekvenciákat belőle levonni.

Rövid hírek. — Kossuth emléktábla Turinban. Turin városa, hol Kossuth Lajos utolsó éveit élte, azt a házat, melyben a nagy halott élt és meghalt, emléktáblával fogja megjelölni. — **A prezumpatív trónörökös,** Ferencz Ferdinánd főherczeg, mint írják, súlyos mellbeteg. Je'lenleg üdülés céljából a Mendelhágon tartózkodik. — **A magyar államvasutak bevétele** a folyó év első felében állítólag 5.490.000 forinttal kevesebb volt, mint az előző félévben. — **Evang. püspökválasztás.** A dunántúli evang. püspöki állásra szótöbbséggel Posztóki Sándor soproni theologiai igazgatót választották meg. — **Agyonlőtte a kapitányát.** Komáromban, a 26. ik gyalogezred egyik szakaszvezetője Weisz Sándor kapitányát tu'szigorú bánásmódja miatt gyakorlat közben agyonlőtte. — **A macedonai zavargások** mind inkább nagyobb mérvet öltének. A fegyveres fekelők több helyen összetűztek a török katonasággal.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany. —

Az aranytányér. Kécskának beszélget az utczán: — Te, — mondja az egyik, tegnap nagyszerű vacsorán voltam, képzeld a esemegét arany tányéron találták föl! — Mutasd! — mondja rá hamar a másik.

A praktikus kiesike. Ur: Kisasszony, önrát a tűzbe mennék! — Kisasszony: Megelégszem, ha a másik szobába megy és — beszél a papával.

Tanügyek.

I. Az állami tanítóképző gyakorló iskolájába jövő 1895/96-ik tanévre a beiratások szeptember hó 1—3 napjain eszközölhetők d. e. 8 órától 10 ig az illető tanhelyiségben. Léva, 1895. aug. 29.

Az igazgatóság.

II.

A lévai ág. hitv. ev. elemi iskolában a beiratások szeptember 2. 3. és 4. napjain eszközölhetnek. A tanítás 5-én veszi kezdetét.

III.

Beiratások a keresk. tanoncz-iskolába.

A kereskedő tanoncz-iskolába az 1895/96-ik évre vonatkozó beiratások szeptember hó 1-én és 8-án délután 2—4 ig eszközölhetnek az iskola helyiségeitől szolgáló izraelita népiskolában. Ez a t. Főnököknek azzal hozatik tudomására, hogy a miniszteri „Szervezet” 11. és 17. §§-nak értelmében a tanoncz mindaddig meg tanítási ideje (a kikötött próba-időt is ideszámítva) a főnöknel tart, köteles lévén a tanoncz-iskolába járni, ezeket a kellő idejű beiratásokra utasítani sziveskedjenek. Léva 1895. aug. 29.

Az igazgatóság.

Közönség köréből.

Meghívás.

A lévai róm. kath. főgimnázium segélyző-egyesületének tagjait ezennel tisztelettel hívom meg a f. évi szept. 3-án d. u. 5 óraker a főgimnázium III. osztályában tartandó közgyűlésre, melyen az eltávozás folytán megüresedett titkári és pénztárosi állást választás utján töltjük be. Léva, 1895. aug. 30.

Kroll Rudolf,
s. e. elnök.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterként — sima, csikos koczkázott, mintázottakat, damasztots a. t. (min-egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. **postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (cs. k. udvarszállító) selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány. *

Buza: m.-mázsanaként 5 frt 60 kr, 5 frt. 80 Két szeres 5 frt 10 kr. 4 frt 80 kr. — **Rozs** 4 frt 80 kr. 5 frt — kr. Arpa 4 frt — kr. 8 frt — kr. — Kukoricza 6 frt — kr 6 frt 50 kr. Bab 6 frt — kr. 6 frt 20 kr. Zab 5 frt 50 kr 5 frt 80 kr. Lencse 6 frt 80 kr. 7 frt — kr Köles 4 frt 30 kr. 4 frt 50 kr.

Nyiltér.*)

Nyilatkozat.

I.

Alulírottak a „Triesti Generali“ illetve az „Oszt. phönix“ biztosító társaságnál több évre szóló biztosítást kötöttünk, mely még érvényben volt, midőn az „országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet“ kiküldöttje nálunk megjelent s rábirt, hogy a kölcsönösnel biztosítsunk s egyuttal érvényben lévő kötvényeinket magával vitte.

A „kölcsönöstől“ megkaptuk az új kötvényeket, de midőn nemsokára biztosított tárgyaikat a tűz elhamvasztotta, a kölcsönös felvétette ugyan a kárt, de a kártérítést kereken megtagadta azon indokolással, hogy kétszer vagyunk biztosítva.

A Generali illetve a Phönix biztosító társaságok szintén felvették a kárt, de a kártérítést hasonlóképpen megtagadták, mert a társaságtól a kölcsönös ügynökének biztatására elpártoltunk s oda utalt bennünket.

Igy a per utjára vagyunk terelve.

Ezt a száraz tényállást lelkiismeretbeli kötelességünknek tartjuk a biztosító közönség tudomására juttatni, hogy alkossan magának ítéletet arról, hogy miként bizhatik a „kölcsönös“ csábító ígéreiteiben s óva intjük polgártársainkat az elővigyázatra, nehogy hasonló helyzetbe kerülve a kártérítéstől ily módon elessenek.

Kelt Ipoly-Veezén 1895. aug. hó 29.

Előttünk:

Toth Pál, törvénybíró. Gáspár Pál.
Hlacsak Mihály, községi Káposzta Örszébet.
képviselő. Frecska Lajos mint
néviró.

(Hontmegye, Ipolyvece község pecsétje.)

II.

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint a barsi ev. ref. e. megye lelkészeinek többsége ezennel kijelentjük, hogy az e. megye legközelebb megválasztott esperese: Juhász Pál ur iránt bizalmatlansággal viseltettünk, őt az esperesi tisztség viselésére illetékesnek nem tartjuk, s elvárjuk, miszerint e bizalmatlansági nyilatkozat következményeit magára nézve le fogja vonni.

Bihary Kálmán, Csekei Dávid, Patay Károly, Szabó Endre, Kulifay Gyula, Molnár Sámuel, Csomasz Gyula, Bacsá Lajos, Varrany Sándor, Paál Janos, Kis Károly, Molnár Dénes, Sándor Benő, Somogyi Lajos, Patay Gyula lelkészek.

Ez ügygyel összefüggőleg kijelentem azt is, hogy a szavazatbontó bizottság felületesen járt el, szabálytalan szavazatot érvényesnek számított s nem volt hivatásával tisztában.

Bihary Kálmán.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a — Szerk.

1581/895. sz.

Barsvármegye kir. Tanfelügyelőjétől.

Arlejtési hirdetmény.

A nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter f. évi 36917. sz. a. kelt rendeletével a lévai áll. tanítóképezdénél a köztartásnak vállalat utján leendő biztosítását engedélyezte.

A köztartás átlag 60 növendéknek reggeli, ebéd és vacsorában leendő részesítéséből áll.

Felhívom ennél fogva a vállalkozni szándékozókat, hogy erre vonatkozó 100 frt bánatpénzzel ellátott zárt avagy nyílt ajánlataikat, vagy alulírt kir. tanfelügyelőnél, vagy az említett képezde igazgatójánál **folyó évi szeptember hó 4-én** déli 9 óráig nyújtsák be.

A felsőbb hatóságilag jóváhagyott étlap vállalkozók által az említett helyeken bármikor megtekinthető, esetleges felvilágosítások ugyanott adatnak.

A vállalkozó részére a tanügyi kormány részéről alkalmas helyiség berendezhetési céljából külön 300 frtnyi lakbér utalványoztatik.

Kelt Ar.-Maróthon, 1895. augusztus 29.

Eördögh Dezső kir. tanfelügyelő.

Ajánlati hirdetmény.

Hercz Adolf ipolysági lakos csőd választmánya elhatározta, hogy a csődtömeghez tartozó, leltárilag 4149 frt 79 kr-ra becsült üveg, cipő, porcellán, norinbergi áruk és szobabutorok ajánlati verseny utján együttesen eladassanak, felhívom ennél fogva a venni szándékozókat, hogy zárt ajánlataikat 430 frt bánatpénzzel ellátva **folyó 1895. évi szeptember 10-ik** napjának d. e. 10 óráig alulírt tömeggondnoknak Ipolyságon adják át, vagy posta utján küldjék el.

A benyújtott ajánlatok esetleg nyílt ajánlati verseny felett, a csőd-választmány 1895. év szeptember 10-én d. e. 11 órakor fog határozni.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlatát a csődválasztmány elfogadja, tartozik a vételárt, bánatpénzének elvesztése terhe mellett f. 1895. év szept. 18-ig lefizetni, a vételárnak teljes lefizetése után vevő a megvett tárgyakat, melyek addig is a tömeggondnok közbenjöttével megtekinthetők, azonnal birtokba veszi a többieknek bánatpénzük visszaadatik.

Ipolyságon, 1895. évi augusztus hó 29-én.

Gyura Adolf tömeggondnok.

Hirdetmény.

A csődválasztmány határozatának következtében alulírott tömeggondnok közhírré teszi, hogy a vagyonbukott **Feldmann Károly** ipolysági kereskedő csődtömegéhez tartozó összes ingóságok, a melyek a csődletárban 1—78. 94—381. t. sz. alatt összeírva, a legtöbbet ígérő ajánlat tevőnek eladatnak; az eladandó ingóságok faüzlethez tartozó árucikkek és butorokból állnak, melyek értéke a leltárban 13339 frtban van megállapítva.

A venni szándékozók felhivatnak, hogy írásbeli zárt ajánlataikat, melyhez a becsérték 10%-lisa készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban melléklendő, **folyó évi szeptember hó 15-ik** napjának délelőtti 11 óráig a tömeggondnok Folkusházy Sándor kezeihez nyújtsák be.

A csődválasztmány szeptember hó 15-ik napján délelőtti 11 órakor fogja a zárt ajánlatokat felbontani és határozand a fölött, hogy mely ajánlatot fogadja el.

Fenntartván magának, hogy esetleg az ajánlattevők körében szóbeli utóajánlatokat vagyis árverést tarthasson és elfogadjon.

Azon vevő, kinek ajánlata elfogadtatik, tartozik a vételárt 30 nap alatt — az elfogadástól számítva — kifizetni, mely kifizetés után a megvett ingóságok tulajdonába mennek át és neki átadatnak.

A 10%-tól összeg, melyet az ajánlattevő befizet, bánatpénzül tekintetik, a melyet az ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, a tömeg javára elveszít, ha a feltételeknek pontosan eleget nem tesz.

Kelt Ipolyságon, 1895. évi augusztus hó 29-én.

Folkusházy Sándor tömeggondnok.

Nagy választék alkalmi ajándéknak való tárgyakból: chinaezüst-árúkból gyári raktár! Legjobb gyártmányu látszerárak!

Klein Sándor
óras- és ékszerész
LÉVÁN.

Törött arany és ezüstöt legmagasabb árban váltók be. Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesíthetnek.

Ajánlja dús raktárát mindennemű óra, arany- és ezüst ékszer-árúkból és pedig gondosan szabályozott órák 2 évi jótállás mellett.

Arany férfi remontoir óra	30.— frttól feljebb
Arany női remontoir óra	14.— " "
Ezüst remontoir óra kettős fedéllel	8.— " "
Ezüst remontoir óra egy fedéllel	7 1/2 " "
Nikl remontoir óra egy fedéllel	4.80 " "
Ingaórák farag. díofatokban egy felhuzással 14 napig járómivel	10 " "
Arany gyűrű (14 karat)	2.50 " "
Arany karperecz (14 karat)	9.— " "
Arany függő (14 karat)	1.50 " "
Arany kereszt (14 karat)	2.50 " "

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; kétszeres díjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 3 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadóvezető ad, ki levélbeli tudakozásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

Az összes iskolákban használandó
TANKÖNYVEK
író- és rajzszerkek
Nyitrai és Társa könyvkereskedésében
kaphatók

Gyakorlott oktató vezetése alatt az 1895/96. tanév elejétől, Léván hegedűiskola nyílik meg Tandij: heti 2 óráért, havi 4 frt. Beiratkozás mai naptól. Bővebben a kiadóhivatalban.

MINEK PESTRE!? MINEK BÉCSBE!?

MIKOR NÁLAM MINDEN ELŐPÉNZ
nélkül

50 krajczáros részletfizetésre

HOWE, ADRIA, ANKER, SINGER, WEHLER-WILSON

RINGSCHIFF

VARRÓGÉPEKET

5 évi jótállás mellett kaphatnak.

Családi célokra 5 évi jótállás mellett **Singer** gépeket ajánlok

30 forintért

Használt gépek becséréltetnek, vagy igazittatnak jutányos áron **Géptük,** részek és **csónak** raktáromon mindig találhatók.

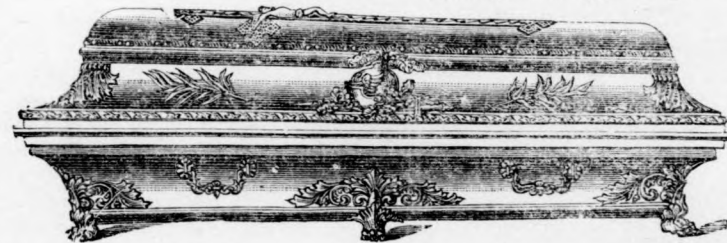
FISCHER MIKSA kereskedése Léván.

Bars- és Hontmegye részére

ÉRCZKOPORSÓ FŐRAKTÁR KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN

Beschorner A. M.

első cs. kir. osztr.-magyar-, német-, francia-, olasz- és orosz szabaldalmazott érczkoporsó gyárából.

Ezen szabad érczkoporsók Európában majd minden egészségügyi hatóságok által nemcsak a hullák szállításához, leginkább

légmentességük miatt, mi által az **ártalmas légszesz** (hullaméreg) kigőzölgesét akadályozzák, a legjobban ajánltatnak.

Szép kiállítása, gazdag díszítése, olesósága, tartóssága, sir- és sirboltokban használhatósága ezen gyártmányoknak kivívták minden művelt országban a legnagyobb elterjedést, ára 8 frttól 100 frtig.

Fakoporsók gyermekek részére 3 forinttól, felnőtteknek 8 forinttól 15 frtig.

Ugyszintén **siremelek, vaskerítések, kereszték, szemfedelek, párnák, koszorúk, szalagcsokrok** stb. nagy választékban jutányos áron.

Kaphatók **KERN TESTVÉREKNÉL** Léván.

SCHLICK-féle

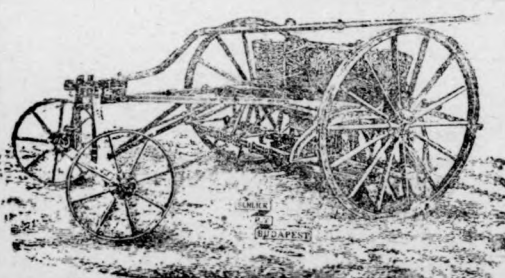
vasöntöde és gépgyár r
venytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. ker., külső váci ut 29—35. Városi iroda és raktár: Podmaniczky-utcza 14. sz.

Gőz- és járgány eséplő-készületek, számos első díjjal kitünt. SCHLICK-féle szab.

2 és 3 vasu ekék,

lyító és egyetemes aczél-ekék,

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekék, talajmivelő eszközök

valamint Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmal-mok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kőveket és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Jutányos árak.